

Landbrugsministeren (Bording): Jeg takker de ordførere, som har anbefalet lovforslaget, og jeg beklager, at det ikke har kunnet vinde tilslutning fra alle sider. Venstres, det konservative folkepartis og retsforbundets ordførere har ikke udtalt støtte til lovforslaget.

Det ærede medlem hr. Peder Christensen udtalte, at staten ikke måtte finansiere landbruget. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at dette lovforslag jo ikke er fremsat af regeringen på eget initiativ. Det er fremsat efter ønske fra forskellige mejerier og anbefalet af De samvirkende danske Mejeriers Fællesorganisation. Det er ikke noget, som man ønsker at påtvinge de forskellige mejerier; det er en fuldkommen frivillig sag, om mejerierne ønsker at gå ind for en sammenlægning og rationalisering, og om man ønsker at få de billige lån, som her er stillet i udsigt.

Det er derfor ganske uforståeligt, at man går imod lovforslaget. Det er en principiel ændring i partiernes stilling, der her er foregået. Når det ærede medlem hr. Peder Christensen f. eks. udtaler, at man vil gå imod den form for tilskud og støtte, som der her er tale om, er det en fuldkommen principiel ændring i partiets stilling. Der er jo en mængde forskellige poster på finansloven med tilskud til landbruget. Disse udgør ca. 5 mill. kr. årlig, og der er mange, mange flere millioner opført som helt eller delvis rentefri lån. Mener det ærede medlem, der talte for venstre, at vi nu skal bort fra alle disse tilskud og helt eller delvis rentefri lån? Ellers kan jeg ikke rigtig begribe hans stilling til dette lovforslag.

Man har fra landbrugets side fremsat ønske om at få en sådan lovgivning gennemført, og regeringen har ligesom tidligere tilbudt at yde sin medvirken til en billigørelse af finansieringen af den slags foretagender. Det er det, man går imod. Jeg forstår det ikke, men jeg håber, at der under lovforslagets videre behandling, hvis det skal i udvalg, vil være en mulighed for at imødekomme dem, der indenfor landbruget ønsker at få gennemført sådanne foranstaltninger.

Det ærede medlem hr. Tholstrup udtalte, at man skulle helt anderledes give fri, vi var langt tilbage her med hensyn til traktorer o. s. v. Men det ærede medlem glemte at gøre opmærksom på, at der kræves dollars til den slags foranstaltninger, og dem har vi ikke. Det kan ikke nytte noget, at man står op og vifter med den slags for landbruget, når der ikke er nogen mulighed for at få det gennemført.

Jeg vil takke de ordførere, som har anbefalet lovforslaget, og håbe, at der, hvis lovforslaget bliver henvist til et udvalg, kan opnås en mulighed for at få det gennemført, så man imødekommer de ønsker, der fremsættes om at få disse billige lån. Men jeg spekulerer ikke på nogen måde på at tvinge nogen ind i en ordning, som de ikke ønsker at komme ind i.

Første næstformand (Arnth Jensen): Det ærede medlem hr. Tholstrup har ordet for en kort bemærkning.

Tholstrup: Jeg må tillade mig at gøre den højtærede landbrugsminister opmærksom på, at de fleste traktorer kommer fra England, og at de lastbiler, jeg talte om før, også kan købes i England; men importørerne kan ikke få sterling bevilget hertil. Der er altså ikke tale om, at det er dollars, der mangler i denne forbindelse. I første omgang er det mangel på vilje hos regeringen til at lade os få de sterling, som landbruget indtjener gennem sin eksport.

Peder Christensen: Jeg skal ikke trække tiden længere ud, men den højtærede landbrugsminister spurgte, om det var en ny linie, at vi nu ikke mere ville tage imod disse tilskud til landbruget. Et par af de love, der har været omtalt gentagne gange, er loven om staldhygiejne og om ensilagebeholdere, og derfor er det interessant at se, hvilke bevæggrunde der har været tilstede, da man vedtog disse love. Det grundlag, regeringen havde, var det arbejde, som råstofkommissionen havde udført, og det er på grundlag af råstofkommissionens betænkning, altså af valutamæssige hensyn, at man har fremsat og vedtaget disse love, ikke først og fremmest for at give landbruget tilskud. Det gælder både loven om staldhygiejne og loven om ensilagebeholdere. Dette fremgår af de ordførertaler, der har været holdt, bl. a. af de ærede ordførere fra det socialdemokratiske parti.

Med hensyn til de opgaver, som staten giver tilskud til, har jeg i sommer udtrykkeligt sagt — og jeg hentydede til det i dag i min ordførertale —, at det var opgaver, der var naturlige for staten, fællesopgaver, som kom alle til gode og ikke nogle enkelte, opgaver af forsøgsmæssig art, videnskabelige og tekniske undersøgelser, oplysningsarbejde for at dygtiggøre de enkelte landmænd.

Med hensyn til det af det ærede medlem hr. Skytte nævnte spørgsmål, om der ikke var nogle mejerier, der var for små, henviste